

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2008

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

- În conformitate cu prevederile Legii nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare, legea bugetară anuală prevede și autorizează, pentru anul bugetar pentru care se elaborează, veniturile și cheltuielile bugetare, precum și reglementări specifice exercițiului bugetar.
- Asigurările sociale constituie partea relațiilor social-economice bănești cu ajutorul cărora în procesul repartiției produsului intern brut se formează, se repartizează, se gestionează și se utilizează fondurile bănești necesare ocrotirii obligatorii a salariaților, pensionarilor și a membrilor familiilor acestora.

Prin sistemul asigurărilor sociale se asigură finanțarea măsurilor de ocrotire, de protecție și de ajutorare a cetățenilor activi, pensionarilor și a membrilor de familie și constau în acordarea de către stat de pensii, indemnizații, ajutoare, trimiteri la odihnă, la tratament balnear și alte drepturi, în perioada în care se găsesc, temporar sau definitiv, în incapacitate temporară de muncă determinată de accident de muncă sau boală profesională.

- În ultimii ani, România a făcut mari progrese în îmbunătățirea economiei sale, fapt ce permite susținerea și dezvoltarea actualului sistem de protecție socială, astfel:

☛ produsul intern brut anual a înregistrat în anii 2005 și 2006 o creștere de 4,1% și respectiv 7,7%;

☛ produsul intern brut pe locuitor a crescut de la 13,31 mii lei în anul 2005 la 15,85 mii lei în anul 2006;

☛ inflația (decembrie față de decembrie an anterior) a scăzut de la 8,6 % în anul 2005 la 4,87% în anul 2006;

☛ numărul mediu de salariați a crescut de la 4.558,9 mii persoane în anul 2005 la 4.667,3 mii persoane în anul 2006 (o creștere cu 108,4 mii

persoane);

☛ câștigul salarial mediu brut a crescut de la 968 lei în anul 2005 la 1.146 lei în anul 2006 (cu 18,4%);

☛ pensia medie de asigurări sociale de stat a crescut de la 267 lei în anul 2005 la 311 lei în anul 2006 (16,5%);

☛ numărul de șomeri înregistrați la finele anului 2006 a scăzut la 460,5 mii persoane față de 523 mii persoane înregistrate la finele anului 2005 (cu 62,5 mii persoane);

☛ rata șomajului a scăzut la 5,2% în anul 2006 față de 5,9 % înregistrată în anul 2005.

- În cadrul politicii fiscal bugetare promovată începând cu anul 2005, politica de protecție socială s-a caracterizat prin îmbunătățirea sistemului de protecție socială, iar măsurile întreprinse de Guvern au avut în vedere atingerea următoarelor ținte:

☛ îmbunătățirea standardului de viață pentru persoanele vârstnice;

☛ asigurarea accesului la sistemul de asigurări sociale proporțional cu nivelul contribuțiilor din sistem;

☛ reducerea sărăciei și marginalizării sociale;

☛ reducerea progresivă a numărului persoanelor asistate și încurajarea acestora pentru identificarea de surse alternative de securitate socială;

☛ consolidarea financiară a sistemului public de pensii și asigurarea unui venit adecvat pentru pensionarii din sistem, respectiv recalcularea pensiilor ce s-a realizat în anul 2005 și continuarea până la finele anului 2008 pentru pensionarii care vor să-și completeze dosarul de pensionare cu alte înscrisuri care să ateste vechimea în muncă;

☛ majorarea în mai multe etape a valorii punctului de pensie astfel încât până în anul 2008 pensionarii să beneficieze de avantajele creșterii economice, prin creșterea în termeni reali a pensiilor cu aproximativ 30% față de nivelul înregistrat în anul 2004, așa cum s-a stabilit în Programul de guvernare;

☛ o politică de relaxare a fiscalității asupra forței de muncă prin reducerea cotelor de contribuții de asigurări sociale;

☛ reconsiderarea sistemului public de asigurări sociale, prin externalizarea plății indemnizației pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani sau, în cazul copilului cu handicap, de până la 3 ani, a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, pentru maternitate, pentru îngrijirea copilului bolnav și indemnizației de risc maternal, măsură realizată începând cu 1 ianuarie 2006.

2. Schimbări preconizate

Propunerile din bugetul pe anul 2008 sunt integrate într-un context macroeconomic consistent cu tendințele din economie înregistrate începând cu anul 2005 și în prima jumătate a anului 2007, continuându-se politicile de dezvoltare economică sănătoasă și management fiscal prudent, având în vedere următoarele ținte:

- ☛ stabilirea deficitului bugetului general consolidat la un nivel corelat cu obiectivele macroeconomice, precum și diminuarea deficitelor cvasifiscale, în vederea susținerii eforturilor de reducere a inflației;

- ☛ o creștere a produsului intern brut pe locuitor estimată la 18,10 mii lei în anul 2007 și la 20,51 mii lei în anul 2008;

- ☛ în anul 2007 inflația (decembrie față de decembrie an anterior) se estimează să scadă la 4,5% față de cea înregistrată în anul 2006 de 4,87%, estimându-se ca în anul 2008 aceasta să se reducă la 3,8%;

- ☛ numărul mediu de salariați se estimează să crească în anul 2007 la 4.770 mii persoane față de 4.667,3 mii persoane înregistrate în anul 2006, estimându-se ca în anul 2008 numărul acestora să crească la 4.865 mii persoane, situație care va conduce la reducerea numărului de șomeri și implicit a ratei șomajului;

- ☛ câștigul salarial mediu brut se estimează să crească de la 1.146 lei înregistrat în anul 2006 la 1.380 lei în anul 2007 și la 1.550 lei în anul 2008;

- ☛ valoarea punctului de pensie aprobată începând cu 1 ianuarie 2007 în sumă de 396,2 lei s-a majorat la 416 lei începând cu 1 septembrie 2007 (cu 5%) și se va majora la 581,3 lei începând cu 1 ianuarie 2008 (o creștere de 46,7 % față de aceeași dată a anului precedent). Valoarea punctului de pensie la 1 ianuarie 2008 reprezintă 37,5 % din salariul mediu brut prognozat pe anul 2008, superioară ponderii de 31,2% înregistrată la aceeași dată a anului precedent;

- ☛ **pensia medie se estimează să crească de la 311 lei înregistrată în anul 2006 la 377,6 lei în anul 2007 și la 551 lei în anul 2008. Nivelul pensiei medii estimate pentru anul 2008 reprezintă o creștere medie în termeni reali cu 88% față de cel înregistrat în anul 2004, cu mult față de ținta de 30% propusă prin Programul de Guvernare;**

- ☛ numărul șomerilor înregistrați se estimează să scadă la finele anului 2008 la 380 mii persoane față de 395 mii persoane estimate la finele anului 2007 și 460,5 mii persoane înregistrat la finele anului 2006;

- ☛ rata medie a șomajului se estimează să scadă la 4,3% în anul 2008 față de 4,4% estimată pentru anul 2007 și 5,2 % înregistrată în anul 2006;

- ☛ continuarea și în anul 2008 a politicii de relaxare a fiscalității asupra

forței de muncă, prin reducerea cu 3,7 puncte procentuale a cotelor de contribuții datorate de angajator și cu 0,5 puncte procentuale a cotelor de contribuții datorate de angajat;

☛ fundamentarea și dimensionarea cheltuielilor în funcție de veniturile prognozate, posibile de încasat, fără a se apela la surse de finanțare inflaționiste;

☛ limitarea cheltuielilor cu transmiterea și plata unor drepturi de protecție socială (pensii de asigurări sociale de stat, indemnizații de șomaj, indemnizații de șomaj pentru absolvenți și persoane care au satisfăcut stagiul militar, plăți compensatorii, venituri de completare);

☛ corelarea măsurilor cuprinse în Programul de guvernare care vizează protecția socială pentru categoriile de persoane cu venituri mici, cu prevederile cuprinse în bugetele asigurărilor sociale de stat și asigurărilor pentru șomaj.

Prezentul proiect de act normativ cuprinde reglementări referitoare la:

- stabilirea volumului veniturilor și a structurii acestora, pe capitole și subcapitole și a cheltuielilor pe destinații, pentru bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul asigurărilor pentru șomaj, creditele externe, precum și pentru sumele alocate din venituri proprii, pentru anul 2008;

- dispoziții referitoare la veniturile și cheltuielile sistemului de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale și Fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale;

- modul de stabilire a numărului de locuri la tratament balnear suportate parțial din bugetul asigurărilor sociale de stat, a celor utilizate în cadrul sistemului de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale, a celor acordate gratuit unor categorii de beneficiari;

- valoarea punctului de pensie începând cu 1 ianuarie 2008 stabilită în conformitate cu prevederile art.80 din Legea nr.19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare;

- salariul mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2008;

- cuantumul ajutorului de deces în cazul asiguratului sau pensionarului, precum și în cazul unui membru de familie al acestora;

- cotele de contribuții de asigurări sociale și a contribuțiilor de asigurări pentru șomaj;

- limitarea cheltuielilor cu transmiterea și plata unor drepturi de protecție socială (pensii de asigurări sociale de stat, indemnizații de șomaj, indemnizații de șomaj pentru absolvenți și persoane care au satisfăcut stagiul

militar, plăți compensatorii, venituri de completare);

- sumele totale care pot fi utilizate pentru acordarea de credite în condiții avantajoase, precum și cuantumul maxim al acestora ce poate fi acordat unui beneficiar, potrivit prevederilor art.87 din Legea nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare;

- dispoziții referitoare la obligațiile ce revin ordonatorului principal de credite în legătură cu asigurarea fondurilor necesare plății integrale și cu prioritate a componentei locale aferentă derulării programelor și proiectelor cu finanțare internațională, precum și a fondurilor necesare finanțării angajamentelor asumate prin documentele privind integrarea României în Uniunea Europeană.

3. Alte informații

Proiectul de act normativ cu privire la legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2008 a fost elaborat în conformitate cu calendarul bugetar prevăzut de Legea nr.500/2002, cu modificările ulterioare, pe baza:

- prognozelor indicatorilor macroeconomici și sociali pentru anul bugetar pentru care se elaborează proiectul de buget, precum și pentru următorii 3 ani;
- politicilor fiscale și bugetare;
- politicilor și strategiilor sectoriale, a priorităților stabilite în formularea propunerilor de buget, prezentate de ordonatorii principali de credite;
- propunerilor de cheltuieli detaliate ale ordonatorilor principali de credite.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic

Creșterea veniturilor unor categorii sociale: pensionari, șomeri, personal disponibilizat prin concedieri colective, etc., conduc la impulsionarea consumului și implicit la dezvoltare economică.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Reducerea fiscalității asupra forței de muncă, prin reducerea cotelor de contribuții de asigurări sociale, poate conduce la stimularea activității operatorilor economici autohtoni și la pătrunderea pe piața românească a investitorilor străini.

3. Impactul social

Creșterea veniturilor pensionarilor și a altor drepturi de asigurări sociale (indemnizații, ajutoare, trimiteri la tratament balnear și alte drepturi, în perioada în care se găsesc, temporar sau definitiv, în incapacitate de muncă), a indemnizațiilor de șomaj și asigurarea drepturilor cuvenite, potrivit legii, personalului disponibilizat prin concedieri colective ca urmare a restructurării și reorganizării unor operatori economici;

4. Impactul asupra mediului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5. Alte informații

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent cât și pe termen lung

1. Bugetul asigurărilor sociale de stat:

• Venituri:

☛ Pentru anul 2008, din totalul veniturilor bugetare de 32.056,3 milioane lei, 95,0 % urmează să se încaseze din contribuțiile pentru asigurări sociale, 0,2 % din contribuțiile pentru accidente de muncă și boli profesionale, 0,5 % din venituri nefiscale și 4,3% subvenții primite din bugetul de stat.

Veniturile totale ale bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2008, sunt diminuate cu suma de 834,5 milioane lei aferentă cotei de 2% dedusă din contribuția individuală de asigurări sociale ce urmează a fi virată pilonului II de pensii.

☛ Pentru susținerea în totalitate a cheltuielilor ce se finanțează din acest buget, în anul 2008, din bugetul de stat se alocă o subvenție de 1.379,6 milioane lei. Din această subvenție 13,3 milioane lei este destinată suportării diferenței dintre contravaloarea билетelor de odihnă finanțate din bugetul asigurărilor sociale de stat și contribuția încasată de la beneficiarii acestora, aferente anului 2007.

☛ Veniturile bugetare urmează să crească cu 41,1% în anul 2008 comparativ cu anul 2007, respectiv cu 9.339,6 milioane lei.

Veniturile provenind din contribuțiile de asigurări vor crește de la 22.546,3 milioane lei în anul 2007 la 30.501,8 milioane lei în anul 2008, respectiv cu 7.955,5 milioane lei.

Nivelul acestora a fost stabilit avându-se în vedere o cotă medie de contribuție de asigurări sociale a angajatorului de 19,5%, o cotă individuală de contribuție de asigurări sociale de 9,5% din care 2% pentru participanții la pilonul II de pensii și o cotă medie pentru asigurări de accidente de muncă și boli profesionale de 0,04%.

☛ Veniturile nefiscale se estimează să crească în anul 2008 cu 16,3 milioane lei față de anul precedent. Din categoria acestor venituri, cele provenind din contribuțiile pentru bilete de tratament și odihnă, prezintă o creștere cu 4,9 milioane lei.

☛ Veniturile sistemului de accidente de muncă și boli profesionale prezintă în anul 2008 o diminuare cu 332,2 milioane lei față de anul precedent, datorată reducerii cotei medii de contribuție de la 0,74% la 0,04 %.

• **Cheltuieli:**

☛ În anul 2008, se estimează că din bugetul asigurărilor sociale de stat se vor finanța cheltuieli în sumă totală de 32.056,3 milioane lei din care: 99,8% pentru sistemul asigurărilor sociale de stat și 0,2% pentru sistemul de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale.

Din totalul cheltuielilor aferente sistemului de asigurări sociale de stat 98,7% vor fi pentru asistență socială, 0,04% dobânzi și rambursări de credite externe și 1,26% pentru administrarea fondului (cheltuieli de personal, bunuri și servicii și active nefinanciare).

Din totalul cheltuielilor aferente sistemului de asigurări pentru accidente de muncă și boli profesionale 79,8 % vor fi pentru asistență socială, 2,2 % transferuri între unități ale administrației publice, 5,8% alte transferuri și 12,2 % pentru funcționarea sistemului de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale (cheltuieli de personal, bunuri și servicii și active nefinanciare).

☛ Cheltuielile destinate plății pensiilor pentru anul 2008 sunt în sumă de 30.985,3 milioane lei, ceea ce înseamnă 7% din PIB, în condițiile în care cheltuielile totale ale sistemului asigurărilor sociale de stat sunt în sumă de 32.004,5 milioane de lei și reprezintă 7,3% din PIB.

☛ La stabilirea cheltuielilor pentru pensii, s-au avut în vedere următoarele:

- 4.659 mii pensionari de asigurări sociale;
- 551 lei pensia medie lunară de asigurări sociale.

☛ În anul 2008 pensia medie lunară de asigurări sociale va fi de 551 lei, față de 232,1 lei realizată pe anul 2004, ceea ce înseamnă o creștere a valorii nominale cu 137,4% și în termeni reali cu 88 %.

☛ Bugetul asigurărilor sociale de stat pentru anul 2008 este echilibrat.

2. Bugetul asigurărilor pentru șomaj:

• Venituri:

Pentru anul 2008 veniturile bugetului asigurărilor pentru șomaj provin în proporție de 84,1% din contribuții de asigurări de șomaj, 10,6% din contribuția angajatorilor la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale, 4,1% din încasări din rambursarea împrumuturilor acordate și 1,2% din venituri nefiscale.

În veniturile totale ale bugetului asigurărilor pentru șomaj în sumă de 1.957,3 milioane lei, sunt incluse și venituri estimate a se realiza ca urmare a colectării contribuțiilor aferente Fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale în sumă de 209,6 milioane lei.

Veniturile totale ale bugetului asigurărilor pentru șomaj se reduc în anul 2008 cu 472,4 milioane lei față de cele prevăzute în anul 2007, ca urmare a reducerii cotelor de contribuții datorate de către angajator de la 2% în anul precedent la 0,5% până la finele anului 2008 și a celor datorate de către angajați de la 1% la 0,5% începând cu 1 ianuarie 2008.

Nivelul veniturilor pe anul 2008 s-a stabilit avându-se în vedere:

- o cotă de contribuție de asigurări pentru șomaj datorată de angajator de 1% pentru perioada ianuarie – noiembrie și de 0,5% pentru luna decembrie 2008;

- o cotă de contribuție datorată de angajator Fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale de 0,25%;

- o cota individuală de contribuție de asigurări pentru șomaj de 0,5% pentru întreaga perioadă a anului 2008.

În categoria veniturilor nefiscale, în sumă de 22,8 milioane lei, sunt cuprinse: veniturile provenite din încasarea contravalorii dobânzilor plătite de trezoreria statului pentru disponibilitățile înregistrate de buget și păstrate în trezorerie, din încasarea taxelor pentru activitatea de formare profesională și a celor pentru acreditarea furnizorilor de servicii de ocupare, din venituri din dobânzi la fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale precum și din diverse alte venituri.

• Cheltuielile

Pentru anul 2008, în bugetul asigurărilor pentru șomaj sunt prevăzute cheltuieli în sumă totală de 1.838,2 milioane lei, din care 154,0 milioane lei sunt aferente Fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale.

Sumele prevăzute la cheltuieli aferente sistemului asigurărilor pentru șomaj au ca principală destinație:

- plata ajutoarelor și indemnizațiilor, circa 61,4% din total, în special pentru: a) indemnizații de șomaj; b) plăți compensatorii; c) stimularea

angajatorilor care încadrează absolvenți; d) indemnizații de șomaj pentru absolvenți; e) stimularea angajatorilor care încadrează șomeri aparținând unor categorii defavorizate;

- plata contribuțiilor de asigurări sociale aferente prestațiilor suportate din bugetul asigurărilor pentru șomaj, circa 13,6 % din total;
- transferuri către bugetele locale pentru finanțarea programelor pentru ocuparea temporară a forței de muncă, circa 3,7% din total;
- împrumuturi acordate pentru înființarea și dezvoltarea de întreprinderi mici și mijlocii, circa 2,4 % din total;
- cheltuieli pentru administrarea fondului (cheltuieli de personal, bunuri și servicii și active nefinanciare), circa 15,3% din total;
- acordarea de subvenții necesare organizării și funcționării centrelor regionale de formare profesională a adulților, circa 1% din total.

☛ Din totalul cheltuielilor aferente Fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale, circa 92,5% reprezintă sumele aferente plății creanțelor salariale și 7,5% reprezintă cheltuieli de gestionare a acestui Fond.

☛ Nivelul cheltuielilor ce se finanțează în anul 2008 din bugetul asigurărilor pentru șomaj a fost stabilit avându-se în vedere următoarele categorii de beneficiari și cuantumuri medii lunare:

- 114 mii beneficiari de indemnizație de șomaj;
- 5 mii beneficiari de indemnizație de șomaj și venit de completare, conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr.116/2006 privind protecția socială acordată persoanelor disponibilizate prin concedieri colective efectuate ca urmare a restructurării și reorganizării unor societăți naționale, regii autonome, companii naționale și societăți comerciale cu capital majoritar de stat, precum și a societăților comerciale și regiilor autonome subordonate autorităților administrației publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
- 32 mii beneficiari de indemnizație de șomaj pentru absolvenți;
- 446 lei indemnizație de șomaj medie lunară;
- 225 lei indemnizație de șomaj medie lunară pentru absolvenți.

☛ Bugetul asigurărilor pentru șomaj este programat pentru anul 2008 cu un excedent total de 119,1 milioane lei, din care: 63,5 milioane lei aferent sistemului de asigurări pentru șomaj și 55,6 milioane lei pentru Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale.

În anul 2008 bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetul asigurărilor pentru șomaj, pe lângă fondurile proprii de care pot dispune conform legislației, mai beneficiază și de credite externe obținute în baza Acordului de împrumut încheiat de România cu Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru Proiectul privind forța de muncă și protecția socială, ratificat prin Ordonanța Guvernului nr.35/1995, aprobată prin Legea nr.121/1995 și a Acordului de împrumut încheiat între România și Banca

Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare referitor la Proiectul privind dezvoltarea sectorului social, ratificat prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.111/2001, aprobată prin Legea nr.582/2001.

Aceste fonduri se utilizează pentru finanțarea măsurilor active pentru combaterea șomajului, acordarea de împrumuturi de către agențiile guvernamentale și administrate prin agenții de credit și pentru alte categorii de cheltuieli specifice forței de muncă și protecției sociale.

Secțiunea a -5 a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare
Nu este cazul
2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
4. Alte informații
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

Secțiunea a -6 a

Consultări efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ a fost elaborat de către Ministerul Economiei și Finanțelor cu consultarea Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse și discutat în Comisia de Dialog Social a Ministerului Economiei și Finanțelor.

Secțiunea a -7 a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

La elaborarea prezentului proiect de act normativ au fost respectate prevederile Legii nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public și ale Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

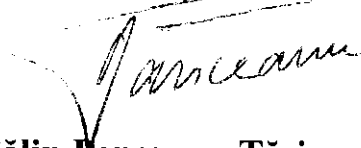
Secțiunea a -8 a

Măsuri de implementare

Proiectul de Lege a bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2008 va fi implementat de către Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse, prin Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale și Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2008, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Tăriceanu', written over a horizontal line.

Călin Popescu – Tăriceanu